

تحقیقی درباره

عالم ارواح و خلقت انسان

همراه با نظرات فلاسفه جهان و ادیان زنده عالم

تألیف:

سید محمود موسوی نژاد

استاد حوزه و دانشگاه

انتشارات نوید شیراز

سرشناسه	موسوی نژاد، محمود
عنوان و نام پدیدآور	تحقیقی درباره عالم ارواح و خلقت انسان همراه با نظرات فلاسفه جهان و ادیان زنده عالم/نوشته محمود موسوی نژاد.
مشخصات نشر	شیراز: نوید شیراز، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	۳۲۰ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۹۲-۰۳۳-۲
وضعیت فهرست نویسی	فیا
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	ارواح
موضوع	زندگی پس از مرگ
رده بندی کنگره	۱۳۸۹ ت ۳ م ۸/۶۲۹ BT
رده بندی دیویی	۱۳۳/۹
شماره کتابشناسی ملی	۲۱۸۲۷۲۹

تحقیقی درباره

عالم ارواح و خلقت انسان

همراه با نظرات فلاسفه جهان و ادیان زنده عالم

مؤلف: سید محمود موسوی نژاد

(استاد حوزه و دانشگاه)

طرح جلد: سعید فضلی □ لیتوگرافی و چاپ: واصف □ تیراژ: ۲۰۰۰ جلد

چاپ اول: ۱۳۹۰ □ حق چاپ محفوظ

ناشر: انتشارات نوید شیراز

دفتر شیراز - تلفن ۶۲-۲۲۶۶۶۱-۲۲۲۹۶۷۶ نمایر □ ص.پ: ۷۱۳۶۵/۶۶۶

دفتر تهران - تلفن ۵۹۴۵-۸۸۹۰۵۹۴۵ نمایر □ ۸۸۹۲۱۵۲۲-۰۳۱

پست الکترونیکی: info@navideshiraz.com

وب سایت: www.navideshiraz.com

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۹۲-۰۳۳-۲ ISBN: 978-600-192-033-2

۵۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	پیش گفتار
۱۷	خلقت انسان و جنّ و عالم ارواح
۱۸	بررسی نظریات
۱۹	ثبوت انواع یا فیکسیسم
۲۰	ترانسفورمیسم
۲۱	دلایل اطرافیان داروین
۲۲	پاسخ‌های طرفداران ثبوت انواع
۲۳	گفتار قرآن در خلقت انسان و جن
۲۶	جن در لسان قرآن و حدیث
۲۹	چرا خداوند شیطان را آفرید و پاسخ آن
۳۱	امام باقر و ملاقات با جنیان
۳۳	اعتقاد به جنّ در انسان‌های اولیه و ملل مختلف جهان
۳۴	عقیده مصریان نسبت به جن و ارواح
۳۵	خدایان بزرگ سه گانه هندو
۳۸	مذهب کنفوسیوس

۳۹	تعالیم کنفوسیوس
۳۹	روابط پنج گانه:
۴۱	دین شینتو و عالم ارواح و اعتقاد به هشتاد خدا
۴۴	عالم ارواح در دین شینتو
۴۵	عالم ارواح در دین زرتشت
۴۷	مذهب زردشت
۴۷	حیات زردشت و زندگی او
۴۹	تعالیم زردشت
۵۰	عالم ارواح و قیامت در مذهب زردشت
۵۳	خلقت انسان و جنّ و اعتقاد به ارواح در مذهب یهود
۵۵	خلقت انسان در مذهب یهود به بیان تورات
۵۶	گناه آدم و حوّا
۶۰	گوساله پرستی و همکاری هارون
۶۲	هارون نبی
۶۸	ابراهیم در جرّار
۷۱	سرنوشت لوط و دخترانش
۷۳	یمقوب و کشتی با خدا
۷۴	یوکابد مادر موسی و نوشته تورات
۷۵	خیمه اجتماع و تابوت شهادت
۷۶	هدایا
۷۸	قربانی سوختنی
۷۹	تطهیر اردوگاه
۸۰	قربانی گناه
۸۲	نصب یوشع به خلافت و سیله حضرت موسی و نصب علی به خلافت
۸۴	مراعات حقوق بشر در تورات و در اسلام و قرآن

۸۹	توقف آفتاب برای یوشع و ردالشمس برای علی بن ابیطالب
۹۱	سیزده شهر برای پسران هارون در تورات و خمس برای اقرباء پیامبر
۹۳	مقایسه ازدواج در اسلام با ازدواج در میان اهل کتاب
۹۶	نسبت دادن زنا به داوود در تورات و گفتار امام رضا
۹۹	نظر تورات درباره جن و ارتباط با ارواح
۱۰۱	نقاط قوت کتاب تورات
۱۰۲	نهالی از تنه یستی و وعده ظهور مهدی
۱۰۴	نظری اجمالی به تورات موجود
۱۰۶	مسئله خلقت انسان و عالم ارواح در انجیل
۱۰۶	اشتباه روشن در نسب حضرت مسیح
۱۰۸	درباره شهوت
۱۰۹	درباره طلاق در انجیل و مقایسه با قرآن
۱۱۳	درباره رفتار متقابل
۱۱۴	دومین پیشگویی عیسی درباره مرگ خود
۱۱۵	طرح خیانت یهودا و اشاره‌ای به مخالفت اصحاب پیامبر اسلام درباره خلافت
۱۱۵	دستگیری عیسی
۱۱۶	علم عیسی به شهادت و علم امام حسینی به شهادت
۱۱۹	محکوم شدن عیسی
۱۲۰	صدور حکم مصلوب شدن
۱۲۱	مصلوب شدن عیسی
۱۲۲	جان سپردن عیسی
۱۲۲	تدفین عیسی
۱۲۳	محافظین بر سر قبر
۱۲۳	قیام عیسی مسیح
۱۲۴	عیسی بر زنان ظاهر می‌شود
۱۲۴	مأموریت بزرگ

۱۲۵	مصلوب و کشته شدن عیسی در قرآن کریم
۱۲۶	افسانه صلیب و داب ابن و روح القدس
۱۳۱	اب و ابن و روح القدس در انجیل و توحید در قرآن
۱۳۲	غلو درباره پیشوایان، یک انحراف بزرگ
۱۳۳	تناقض در گفتار مسیحیان
۱۳۵	گفتگو با کشیش گرنی
۱۳۷	بشارت انجیل به آمدن پیامبر اسلام
۱۳۹	سلطنت الهی
۱۴۰	نظر قرآن درباره سلیمان نبی (ع) و مقایسه آن با نظر تورات و انجیل
۱۴۲	بنای هیکل
۱۴۳	مقایسه نظر قرآن با انجیل و گفته مستشرقین درباره عیسی
۱۴۸	زندگینامه حضرت عیسی به گفته الانجیل
۱۴۹	یحیی عیسی را تعمید می‌دهد
۱۴۹	تجربه عیسی در بیابان
۱۵۲	تعمید و آزمایش
۱۵۲	خلقت بشر و جن و ارتباط با ارواح از نظر انجیل
۱۵۴	تبدیل هیئت عیسی
۱۵۵	بی ایمانی یهودیان
۱۵۷	انسان و معارف دینی و گرایش‌های غیراکتسابی
۱۶۱	ماهیت انسان و ترکیب او از روح و بدن
۱۶۲	نظر اسلام درباره روح انسانی و موارد استعمال آن در قرآن
۱۶۶	نظر آیه اله میرزا جواد تهرانی درباره روح انسانی و استدلال ایشان
۱۶۹	نظر مرحوم مجلسی
۱۷۱	جهان برزخ چیست؟ و کجا است؟
۱۷۳	مکالمه امیرالمؤمنین با ارواح
۱۷۴	امام صادق و عالم برزخ شیخ بهایی و قالب شالی
۱۷۷	آراء فلاسفه و دانشمندان درباره روح مستقل از بدن

۱۷۷	نظر افلاطون
۱۷۷	نظریه ارسطو
۱۷۸	نظریه قلوپین
۱۸۰	بروخ اسپینوزا و نظریه او
۱۸۲	نظریه لایبنتیس
۱۸۳	زندگی یعنی چه و زایش و مرگ چیست؟
۱۸۵	نظریه کانت
۱۸۵	نظریه فخر
۱۸۶	نظریه ویلیام جیمز
۱۹۰	نظریه هانری برکس
۱۹۳	نظریه فلاسفه شرق درباره عالم ارواح
۱۹۳	ابونصر فارابی
۱۹۶	نظریه شیخ الرئيس ابوعلی سینا
۱۹۷	نظریه ابن سینا درباره روح
۱۹۸	نظریه کندی
۱۹۹	نظریه ابن رشد
۱۹۹	غزالی و نظریه او درباره نفس
۲۰۰	نظریه صدر المتألهین
۲۰۴	نظر علامه طباطبایی
۲۰۵	نظریه صاحب حکم الاشراق شیخ شهاب الدین سهروردی
۲۰۶	ادله وجود روح مستقل از بدن
۲۰۹	دلایل مادی‌ها بر عدم استقلال روح
۲۱۱	دلایل استقلال روح (استدلال فارابی)
۲۱۲	دلایل ابن سینا بر استقلال روح
۲۱۳	استدلال غزالی
۲۱۴	بیان صدر المتألهین
۲۱۵	برهان وحدت شخصیت

۲۱۶	پرهیز از یک اشتباه
۲۱۸	تنویم مغناطیسی اسپیرویتسم یا احضار روح
۲۱۹	شواهد و مدارک علمی
۲۲۰	احضار روح در آمریکا
۲۲۱	احضار روح در انگلستان
۲۲۴	تحقیق درباره عالم ارواح در ایتالیا
۲۲۶	احضار روح (اسپیرویتسم) در فرانسه
۲۲۹	اعلامیه دانشمندان در سال ۱۹۰۰ میلادی
۲۳۱	شبح روح یا پریسپیریت
۲۳۳	بررسی و تحقیق
۲۴۱	اطمینان خاطر با مشاهده عینی
۲۴۱	داستان اول
۲۴۷	داستان دوم از روح شهید مطهری
۲۴۹	داستان سوم: معجزه‌ای از امام باقر (ع)
۲۵۱	داستان چهارم: از مرحوم نراقی
۲۵۲	داستان پنجم: روح شخص مرده به نوعی بر زندگان ظاهر می‌شود
۲۵۳	داستان ششم: از کتاب زندگی پس از مرگ
۲۵۵	مکاشفه‌ای از اسوه‌ی عارفان
۲۵۶	داستان هفتم: حاج آخوند ملا عباس تربتی در حال احضار
۲۷۶	سرچشمه نضوت در عراق و مصر
۲۷۶	تحقیقی درباره رهبانیت
۲۸۳	سرچشمه تاریخی رهبانیت
۲۸۸	داستان هشتم: یک خواب واقعی
۲۹۰	داستان نهم: از گابریل دادن
۲۹۴	داستان دهم
۲۹۶	داستان یازدهم: افسر جوان آلمانی
۲۹۸	داستان دوازدهم: علامه حلی و روح جوان طلبه
۳۰۲	داستان سیزدهم: مشاهده قالب
۳۰۶	داستان چهاردهم

بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين

مقدمه

انسان از ابتداء خلقت به هرعلتی بوده، فطری یا عقلی یا هردو نسبت به آفریدگار جهان یک نوع باور داشته و او را در زندگی خود دخیل می‌دانسته است برای رفع گرفتاری‌ها و بیماری‌ها از او استمداد می‌کرده و حل مشکلات زندگی را از او می‌خواسته است با اینکه او را با چشم خود مشاهده نمی‌کرده است و در کنار این عقیده شک‌ها و ناباوری‌هایی هم که آیا این عالم آفریدگاری دارد و یا اینکه خود بخود بوجود آمده است دیده میشود. به موازات این عقیده مسئله عالم ارواح و روح انسان مطرح بوده است عده‌ای می‌گفته‌اند: «ما هی الاحیاتنا الدنیا نموت و نحیا وما یهلکنا الا الدهر و ما لهم بذالک من علم ان هم الا یظنون»^۱ جز زندگی دنیا زندگی دیگری وجود ندارد ما می‌میریم و زنده می‌شویم و چیزی جز روزگار ما را هلاک نمی‌کند آنها این مطلب را از روی علم نمی‌گفتند آنها چنین گمان می‌کردند. به این طریق هم خدا را انکار می‌کرده‌اند و هم حیات و زندگی بدون بدن را. در مقابل آنها افراد و اقوام فراوانی را مشاهده می‌کنیم که عقیده محکمی به عالم ارواح واز آن جمله روح انسانی داشته و بدین مناسبت مراسمی هم برگزار می‌کرده‌اند. این گروه معمولاً به خدای آفریدگار جهان هم معتقد بوده‌اند.

در تحقیقات و پژوهش‌هایی که باستان‌شناسان انجام داده‌اند مدارکی به دست آمده که گواه کاملی بر وجود این اعتقاد در اقوام مختلف جهان حتی انسان‌های ما قبل تاریخ بوده است.

جان بایرناس می‌نویسد «انسانهای ملقب به نئاندر تال که پس از یک دوره طولانی ناگهانی به ظهور رسیده و عدد آنها ازدیاد یافته است مابین صد هزار تا بیست و پنج هزار سال قبل از این می‌زیسته‌اند. بعضی آثار و اشیاء که در قبور این آدمیان یافت شده حاکی از نوع اعتقادات آنهاست. در مدفن اموات خود غذا - که بعضی استخوان‌های شکسته از آن هنوز باقی مانده است - و همچنین حربه‌های سنگی دفن می‌کرده‌اند از اینجا حدس زده می‌شود که بعید نیست در ذهن آنها هسته پرستش ارواح «آنیمیزم» که شیوه تفکری پیشرفته است در این زمان تکوین یافته باشد.

باید توجه داشت که دفن غذا و حربه دفاعی بر پرستش ارواح دلالت نمی‌کند بلکه به اعتقاد به وجود ارواح و زندگی بعد از مرگ بنوع خاصی دلالت می‌کند که موجب نیاز مردگان به غذا و حربه دفاعی بوده است^۱

باز در جای دیگری می‌نویسد: «رسوم و آداب معمول نزد انسان‌های اولیه (کرومانیون‌ها) در دفن اموات متضمن بعضی اعتقادات ضمنی ایشان نیز بوده است آنها با آداب خاصی مرده را نزدیک پناهگاهی که در زمان حیات بسر می‌برده است زیر خاک می‌کرده‌اند و در آن گودال آلات و افزار سنگی و زیورها و اغذیه مختلف همه را به

رنگ قرمز که در حقیقت علامت و رمزخون او بوده است رنگین می‌ساخته‌اند و از آنجا معلوم می‌شود که آنها کمابیش عقیده‌ای داشته‌اند که مرده به یک معنی در عالم خاک دارای حیات است. ولی معلوم نیست که فکر آنها به تصور روح و روان بعنوان یک واحد روحانی می‌رسید.^۱

اعتقاد انسانهای اولیه به عالم ارواح غیر از مراسم دفن اموات در برنامه‌های دیگر زندگی آنان نیز دیده می‌شود. چنانچه در همان کتاب می‌نویسد: «مردم بدوی معتقد می‌شوند که در هنگام مرض و گرفتاری به آلام، روح ناپاکی بر آنها چیره و مسلط می‌شود و از این رو کاهنی یا شَمَنی لازم است که درد آنها را علاج و تن آنان را از دست آن روح ناپاک و روان پلید خلاص سازد و در نتیجه همه آنها این کاهنان را کسانی می‌پندارند که با عالم ارواح رابطه و سر و کار دارند و مابین مردم با ارواح واسطه می‌شوند» و باز می‌نویسد: در نزد همه امت‌های بدوی که در عصر حاضر وجود دارند یک نوع حس پرستش ارواح متداول است یعنی معتقدند که تمام موجودات اعم از متحرک یا ساکن مرده یا زنده دارای روحی هستند که درون آنها منتهی و مستور است و خاصه افراد انسانی هر یک روحی دارند که در هنگام خواب و رؤیا موقتاً از بدن او خارج می‌شود و بالاخره در لمحّه واپسین و هنگام مرگ بدن را بطور قطع رها می‌کند نزد ایشان ارواح دارای شکل و صورت و احساسات و عواطفند و صاحب قوه و اراده و قصد هستند... و اگر به خشم آیند مضر خواهند بود.^۲

۱- تاریخ جامع ادیان ص ۹

۲- تاریخ جامع ادیان ص ۱۲ و ۱۹

و باز می نویسد: اقوام دیری که در جنوب شرقی استرالیا کاملاً به شکل عصر حجر زندگی می کنند از رسم زراعت آگاه نیستند غالب اوقات سال لباسی بر تن ندارند ولی چنین عقیده دارند که در آسمان کشوری است مانند زمین دارای اشجار و انهار که در آنجا ارواح مردگان و مورا موراها زندگانی می کنند وقتی که اموات به آنجا می رسند آن را جایگاهی خوش و خرم می یابند ولی مردگان می توانند غالباً به زمین باز آمده در آنجا گردش کنند و در هنگام خواب به ملاقات آدمیان بیایند^۱

این عقاید مانند تحقیقات روحشناسان قرن نوزده میلادی و علمای اسپریتیزم است که نسبت به عالم ارواح بررسی و اظهار نظر کرده اند.

در تمدن هایی که بشر در نقاط مختلف جهان تشکیل داده از یونان و مصر و ایران و روم اعتقاد به عالم ارواح دیده می شود.^۲ در نزد توتونها (اقوام اروپایی) نیز اعتقاد به عالم ارواح و زندگی انسان بعد از مرگ دیده می شود جان بایرناس می نویسد: «در این اواخر آنها معتقد بودند که اموات بعد از مرگ در قبور خود همچنان زنده هستند و در مدت نه شبانه روز حرکت کرده به عالم سفلی سفر می کنند و در آنجا در تالاری بزرگ بر روی تخت ها می نشینند و یک نوع آبجو (مید) می نوشند»

۱- تاریخ جامع ادیان ص ۳۱

۲- ص ۹۱ و ۹۹ تاریخ جامع ادیان

و همچنین می‌نویسد: «آنها معتقد بودند که مادام که کالبد میت نبوسیده است ممکن است منشأ آزار و عذاب زندگان بشود و به صورت روح خون آشام (وامپیر) و یا روان شریر درآید (همین اندیشه خرافی نزد چینیان در آنطرف کره زمین نیز عیناً وجود دارد)... ولی ارواح مردم نیکوکار که در زندگی به اعمال صالح و کردار نیک مشغول بوده‌اند هر گاه بعد از ممات تقدیس و تجلیل شوند باعث سعادت و نیک بختی اعقاب خود را فراهم خواهند ساخت.»^۱

مردم هند و ایران و ژاپن نیز معتقد به عالم ارواح و زندگی پس از مرگ بوده‌اند به این طریق کمتر جایی از جهان پیدا می‌شود که اعتقاد به عالم ارواح در آنجا وجود نداشته باشد چنانچه در تمام جهان اعتقاد به خداوند عالم در نوع‌های مختلف وجود داشته و دارد آیا صحیح است که ما تمام این عقاید را ناشی از جهل و یا ترس بدانیم. و عوض اینکه برای کشف علت جستجو کنیم و را حل آنرا پیدا کنیم دست به انکار بزنیم چنانچه این روش را از مرد فیلسوفی مانند برتراند راسل می‌بینیم وی می‌گوید من مدت‌ها معتقد به خداوند جهان آفرین بودم و می‌گفتم هر معلولی علتی دارد که از آن بوجود آمده است و سرمنشأ همه آنها خداست سپس به این نکته توجه پیدا کردم که خدا را چه شخصی آفریده است چون جوابی پیدا نکردم خدا را انکار کردم^۲

۱- جامع ادیان صفحه ۱۱۷

۲- کتاب چرا مسیحی نیستم ص ۲

در حالی که ابی نصر فارابی به همین اشکال برخورد کرده و آن را با برهان اسد و اخصر حل نموده و بوعلی سینا با برهان امکان و وجوب اثبات کرده که ناچار یک واجب الوجود باید در این عالم وجود داشته باشد که ازلی باشد چنانچه مادیین هم که خدا را انکار می کنند ماده را ازلی می دانند. در موضوع عالم ارواح هم تحقیقات دانشمندان نشان می دهد که اعتقاد به عالم ارواح و روح انسان ناشی از جهل و یا ترس نیست بلکه دلائل و شواهد فراوانی نشان دهنده این واقعیت است که نمونه هایی از آن شواهد را در این کتاب ملاحظه خواهید فرمود.

تذکر این نکته را لازم می داند که گاهی به تناسب موضوع به مطلب دیگری غیر از مسائل مربوط به عالم ارواح اشاره شده سپس مطلب حاشیه ای طولانی شده است علت آن نشان دادن مدارک آن مطلب بوده که سخنی بی دلیل گفته شده باشد و ضمناً خواننده از مسائل یکنواخت کسل نشود چنانچه راننده اتومبیل از جاده مستقیم و یکنواخت کسل و خواب آلود می شود.

در عین حال مطالب نگارش یافته مسلماً خالی از اشکال نیست و لذا از خوانندگان محترم و صاحب نظر تقاضا می شود هر نوع اشکال و ایرادی به نظرشان رسید از راهنمایی مضایقه نفرمایند.

والله الهادی الی الصواب

۱۲ خرداد ۱۳۸۹ شمسی برابر با

۱۹ جمادی الثانی ۱۴۳۱ قمری

مرودشت حوزه علمیه امام صادق

سید محمود موسوی نژاد